

Spis treści

Wstęp	9
1. Pojęcie i definicja progresji materiału gramatycznego	12
2. Gramatyka i progresja materiału gramatycznego w ujęciu różnych metod nauczania – rys historyczny	18
2.1 Metoda gramatyczno-tłumaczeniowa	18
2.2 Metoda bezpośrednia	19
2.3 Metoda audiolingwalna	20
2.4 Metoda kognitywna	21
2.5 Metody alternatywne	21
2.6 Podejście komunikacyjne	23
2.7 Podejście integracyjno-selektywne	24
3. Podejście autonomizujące	25
3.1 Pojęcie osobistej kompetencji komunikacyjnej i uczeniowej	26
3.2 Strategie kompensacyjne	27
3.3 Strategie uczeniowe	28
3.4 Role nauczyciela i ucznia w podejściu autonomizującym	36
3.5 Nauczanie gramatyki a kształtowanie postaw autonomicznych	39
3.6 Rola samooceny ucznia w podejściu autonomizującym	40
4. Rola podręcznika w nauczaniu języka obcego	43
4.1 Rola podręcznika w podejściu autonomizującym	44
4.2 Materiał gramatyczny w podręczniku – sposób prezentacji i typy ćwiczeń	45
4.3 Rola podręcznika w kształtowaniu postaw autonomicznych uczniów	47
5. Metody badawcze	54
5.1 Hipotezy i narzędzia badawcze	54
5.2 Narzędzia badawcze i metoda pomiaru	55
5.3 Podobieństwa i różnice w układzie materiału gramatycznego w badanych podręcznikach	65

6. Kryteria pomiaru progresji materiału gramatycznego w podręcznikach do nauki języka niemieckiego	71
6.1 Rzeczowniki	71
6.2 Czasowniki	77
6.3 Przymiotniki	82
6.4 Liczebniki	83
6.5 Zestawienie kryteriów	84
7. Pomiar progresji materiału gramatycznego na przykładzie trzech podręczników do nauki języka niemieckiego	86
7.1 Progresja materiału gramatycznego w kategorii RZECZOWNIKI w podręczniku <i>Themen neu</i>	87
7.2 Progresja materiału gramatycznego w kategorii RZECZOWNIKI w podręczniku <i>Delfin</i>	89
7.3 Progresja materiału gramatycznego w kategorii RZECZOWNIKI w podręczniku <i>Sowieso</i>	90
7.4 Porównanie progresji materiału gramatycznego w kategorii RZECZOWNIKI w podręcznikach: <i>Themen neu</i> , <i>Delfin</i> i <i>Sowieso</i>	92
7.5 Progresja materiału gramatycznego w kategorii CZASOWNIKI w podręczniku <i>Themen neu</i>	94
7.6 Progresja materiału gramatycznego w kategorii CZASOWNIKI w podręczniku <i>Delfin</i>	96
7.7 Progresja materiału gramatycznego w kategorii CZASOWNIKI w podręczniku <i>Sowieso</i>	98
7.8 Porównanie progresji materiału gramatycznego w kategorii CZASOWNIKI w podręcznikach: <i>Themen neu</i> , <i>Delfin</i> i <i>Sowieso</i>	99
7.9 Progresja materiału gramatycznego w kategorii PRZYMIOTNIKI w podręczniku <i>Themen neu</i>	101
7.10 Progresja materiału gramatycznego w kategorii PRZYMIOTNIKI w podręczniku <i>Delfin</i>	102
7.11 Progresja materiału gramatycznego w kategorii PRZYMIOTNIKI w podręczniku <i>Sowieso</i>	103
7.12 Porównanie progresji materiału gramatycznego w kategorii PRZYMIOTNIKI w podręcznikach: <i>Themen neu</i> , <i>Delfin</i> i <i>Sowieso</i>	105
7.13 Progresja materiału gramatycznego w kategorii LICZEBNIKI w podręczniku <i>Themen neu</i>	106
7.14 Progresja materiału gramatycznego w kategorii LICZEBNIKI w podręczniku <i>Delfin</i>	107
7.15 Progresja materiału gramatycznego w kategorii LICZEBNIKI w podręczniku <i>Sowieso</i>	108
7.16 Porównanie progresji materiału gramatycznego w kategorii LICZEBNIKI w podręcznikach: <i>Themen neu</i> , <i>Delfin</i> i <i>Sowieso</i>	109
7.17 Progresja materiału gramatycznego w podręczniku <i>Themen neu</i> – podsumowanie	110
7.18 Progresja materiału gramatycznego w podręczniku <i>Delfin</i> – podsumowanie	112
7.19 Progresja materiału gramatycznego w podręczniku <i>Sowieso</i> – podsumowanie	114
7.20 Progresja materiału gramatycznego w podręcznikach <i>Themen neu</i> , <i>Delfin</i> i <i>Sowieso</i> – podsumowanie – wykres słupkowy	116
7.21 Progresja materiału gramatycznego w podręcznikach <i>Themen neu</i> , <i>Delfin</i> i <i>Sowieso</i> – podsumowanie – wykres liniowy	117
7.22 Podsumowanie pomiaru progresji	119

8. Stopień sterowania ćwiczeń gramatycznych zawartych w podręczniku i ich znaczenie w podejściu autonomizującym	123
8.1 Stopień sterowania ćwiczeń gramatycznych w podręczniku <i>Themen neu</i>	126
8.2 Stopień sterowania ćwiczeń gramatycznych w podręczniku <i>Delfin</i>	132
8.3 Stopień sterowania ćwiczeń gramatycznych w podręczniku <i>Sowieso</i>	138
9. Organizacja procesu uczenia się – wyniki przeprowadzonej ankiety i ich analiza	144
9.1 Motywacja uczniów: pytanie 1 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	146
9.2 Kolejność uczenia się materiału gramatycznego: pytanie 2 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	147
9.3 Samokontrola w uczeniu się: pytanie 3 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	148
9.4 Stosowanie strategii w wyjaśnianiu niezrozumiałych zagadnień: pytanie 4 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	149
9.5 Stosowanie strategii wybiórczej uwagi: pytanie 5 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	150
9.6 Stosowanie poszczególnych kognitywnych strategii uczeniowych: pytanie 6 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	150
9.7 Monitorowanie wypowiedzi i samoocena: pytanie 7 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	152
9.8 Poprawianie popełnionych błędów: pytanie 8 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	152
9.9 Planowanie wypowiedzi: pytanie 9 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	153
9.10 Organizacja czasu i miejsca uczenia się języka niemieckiego: pytanie 10 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	154
9.11 Ilość jednostek podręcznika: pytanie 11 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	155
9.12 Powtórzenie materiału w podręczniku: pytanie 12 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	156
9.13 Informacje o strategiach w podręczniku: pytanie 13 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	156
9.14 Zalety podręcznika: pytanie 14 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	157
9.15 Wady podręcznika: pytanie 15 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	158
9.16 Użyteczność podręcznika przy powtórzeniu materiału: pytanie 16 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	159
9.17 Wyjaśnienie gramatyki w podręczniku: pytanie 17 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	160
9.18 Gramatyka w podręczniku: pytanie 18 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	160
9.19 Nauka gramatyki: pytanie 19 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	161
9.20 Ćwiczenia gramatyczne: pytanie 20 – odpowiedzi uczniów i ich analiza	162
10. Wnioski z przeprowadzonych badań	163
10.1 Znaczenie pomiaru progresji materiału gramatycznego dla kształtowania postawy autonomicznej ucznia	166
10.2 Podręcznik a motywacja ucznia w kontekście autonomizacji	173
10.3 Relacja nauczyciel – uczeń w kontekście kształtowania postaw autonomicznych i realizacji materiału zawartego w podręczniku	173
11. Pomiar progresji materiału gramatycznego, kształtowanie postaw autonomicznych uczniów, e-learning – wzajemne powiązania i perspektywy badawcze	175
Zakończenie	178
Bibliografia	180